

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія образотворчого мистецтва і дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ТА
РОБОТА З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ**

для студентів

спеціальності
освітньо-професійної програми
освітньо-професійного ступеня

014 Середня освіта
Образотворче мистецтво
фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 46207955
Програма № 3648
Методичне відділу моніторингу якості освіти
Київ-2024

Київ-2024

Розробник: Людмила Анатоліївна Соченко, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

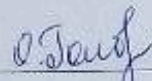
Викладач: Людмила Анатоліївна Соченко

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну

Протокол від 10.01. 2024 р. № 6

Голова циклової комісії Олена КАЗІМІРЕНКО

Робочу програму перевірено
_____ 2024 р.

Заступник директора
з навчально-методичної роботи Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи Оксана КАЛАШНИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни		
	денна форма навчання		
Вид дисципліни	обов'язкова		
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська		
Загальний обсяг кредитів/годин	6,5/195		
Курс	2-3		
Семестр	4	5	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	6		
Обсяг кредитів	2	2,5	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	75	60
Аудиторні	28	36	28
Модульний контроль	4	4	4
Підготовка і складання підсумкового контролю	0	15	15
Самостійна робота	28	20	13
Форма семестрового контролю	-	-	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування професійних компетенцій майбутніх вчителів, розуміння теоретичних та практичних завдань; використання методів і прийомів керівництва образотворчою діяльністю учнів середньої школи; пошуки нового, креативного рішення з усіх розділів образотворчої діяльності; опанування системи знань та вмінь для здійснення художньо-естетичного виховання учнів середньої школи засобами образотворчого мистецтва.

Основними завданнями курсу є:

- формування знань з методики образотворчого мистецтва та його викладання, з інноваційними технологіями та формами організації занять, методами, засобами навчання;
- уміння добирати наочність, самостійно виготовляти дидактичний матеріал відповідно до мети і завдань уроку;

- володіння сучасними педагогічними технологіями, які сприяють розвитку здібностей учнів та здатність використовувати доцільні форми, методи та прийоми організації навчання на заняттях з образотворчого мистецтва;
- здатність аналізувати науково-методичну літературу, користуватися навчально-методичними рекомендаціями, вивчати нові видання мистецької та педагогічної літератури, кращий педагогічний досвід в галузі художньо-естетичного виховання учнів і впроваджувати у педагогічну діяльність.

Дисципліна «Методика навчання образотворчого мистецтва та робота з обдарованими дітьми» забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягненнями програмних результатів навчання за освітньо-професійною програмою «Образотворче мистецтво».

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	1,5,7, 12,18
ЗК6	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	1-18
ЗК7	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	1-17
ЗК8	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	5,6,11,14
<i>Спеціальні компетентності</i>		
СК3	Здатність до інтеграції предметних знань з різних освітніх галузей.	11, 14-18
СК4	Здатність до добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання	12-15
СК5	Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітньому процесі.	1-18
СК6	Здатність до формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів.	13-18

СК7	Здатність до спілкування з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою педагогічного супроводу	13,14,18
СК8	Здатність до забезпечення сприятливих умов в освітньому середовищі для кожного учня відповідно до його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.	11
СК9	Здатність до планування освітнього процесу в межах посадових обов'язків.	13
СК10	Здатність до організації процесу навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти.	18
СК11	Здатність до використання освітніх інновацій у професійній діяльності.	5,6,11,18
СК13	Здатність розвивати мовно-комунікативну компетентність учнів.	7,14
СК17	Застосування знань з національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини в професійній діяльності.	11
СК19	Володіння різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах	1-4
СК20	Володіння методами зображення об'єктів навколишнього середовища, живих та неживих предметів засобами рисунку і живопису, декоративно-прикладного мистецтва, художньо-прикладної графіки.	1-18
СК21	Уміння створювати цілісний художній образ засобами образотворчого мистецтва	1-4, 15
<i>Предметні компетентності</i>		
	Добирати наочність, самостійно виготовляти дидактичний матеріал відповідно до мети і завдань уроку	12
	Застосовувати фахову термінологію у різноманітних комунікативних процесах	1-18
	Планувати роботу вчителя, а саме здійснювати: календарно-тематичне планування змісту освітніх галузей, поурочне планування, планування виховної роботи, планування професійного саморозвитку вчителя	11-12
	Забезпечувати підтримку особистісного розвитку учня в освітньому процесі	18

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент:

- РН1 Здійснювати професійну діяльність державною мовою як усно, так і письмово.

- РН2 Застосовувати ефективні моделі міжособистісної комунікації як в професійній діяльності, так і поза її межами.
- РН3 Аналізувати можливості професійного розвитку з урахуванням умов педагогічної діяльності та індивідуальних запитів і потреб.
- РН4 Враховувати вікові особливості учнів в освітньому процесі для забезпечення його ефективності.
- РН5 Забезпечувати досягнення результатів навчання, визначених Державними стандартами освіти та типовими освітніми програмами.
- РН6 Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей в освітньому середовищі.
- РН7 Організовувати освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання.
- РН8 Сприяти формуванню мотивації учнів до навчання.
- РН9 Використовувати ефективні форми, засоби і стратегії комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями.
- РН10 Планувати освітній процес залежно від мети, індивідуальних особливостей учнів, специфіки діяльності закладу освіти.
- РН11 Застосовувати інновації у професійній діяльності.
- РН12 Оцінювати власну педагогічну діяльність відповідно до визначених критеріїв.
- РН13 Формувати в учнів здатність до конструктивної міжособистісної взаємодії.
- РН14 Формувати в учнів здатність використовувати інформаційні та цифрові технології для вирішення навчальних завдань.
- РН15 Застосовувати основні стратегії поведінки щодо попередження булінгу та протидії різним проявам насильства.
- РН16 Формувати естетичний смак, художні навички учнів середньої школи та початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів.
- РН17 Організовувати роботу художні колективів, виконувати оригінальні творчі проєкти, проводити майстер-класи, бути наполегливим у досягненні

поставленої мети і нести відповідальність за якість виконуваної роботи.

- РН18 Застосовувати комплексний художній підхід у створенні цілісного образу художнього твору засобами живопису, графіки, декоративно-прикладного мистецтва.
- РН19 Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.
- РН20 Усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури.
- добирати наочність, самостійно виготовляти дидактичний матеріал відповідно до мети і завдань уроку;
- застосовувати фахову термінологію у різноманітних комунікативних процесах;
- планувати роботу вчителя, а саме здійснювати: календарно-тематичне планування змісту освітніх галузей, поурочне планування, планування виховної роботи, планування професійного саморозвитку вчителя;
- забезпечувати підтримку особистісного розвитку дитини в освітньому процесі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт				
	Усього	Аудиторна:			Сам. роб.
		Лекції	Семін.	Практ	
Змістовий модуль 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва					
1. Вивчення видів і жанрів образотворчого мистецтва в школі. Роль образотворчого мистецтва у естетичному вихованні дітей.	10	2	2	2	4
2. Мистецтво графіки. Види живопису. Вивчення графіки та живопису на уроках образотворчого мистецтва в школі учнями 5-7 класів.	11	2	2	2	5
3. Архітектура як вид мистецтва. Мистецтво скульптури. Уроки ліплення в	6	2	2	2	5

середній школі. Обдарування та художньо-творчі здібності у дітей.					
4. Декоративно-прикладне мистецтво. Використання декоративних технік на уроках образотворчого мистецтва.	7	2			4
Модульний контроль	2				
Разом	36	8	4	4	18
Змістовий модуль 2. Загальні поняття методики викладання образотворчого мистецтва					
5. Методи та форми організації навчально-виховного процесу на уроках образотворчого мистецтва. Роль педагогічного малюнку. Риси обдарованих дітей.	11	2	2	2	5
6. Ознайомлення студентів зі змістом програм з образотворчого мистецтва. Інтегрована мистецька освіта в загальноосвітній школі. Позашкільні спеціалізовані заклади освіти.	11	2	2	2	5
Підготовка і складання підсумкового контролю					
Модульний контроль	2				
Разом	24	4	4	4	10
Разом за 4 семестр	60	12	8	8	28
Змістовий модуль 3. Методика навчання образотворчій грамоті учнів загальноосвітньої школи					
7. Сприймання кольорів та робота фарбами. Методи, прийоми, засоби, форми організації роботи з обдарованими дітьми.	9	2	2	2	4
8. Умовно-площинне зображення. Методика малювання предметів з натури.	9		2	2	4
9. Сприймання та зображення відкритого простору ті інтер'єру за законами перспективи.	9	2	2	2	4
10. Побудова голови людини. Зображення фігури людини.	9	2	2	2	4
Модульний контроль	2				

Разом	38	8	8	8	12
Змістовий модуль 4. Загальні поняття методики викладання образотворчого мистецтва					
11. Вимоги до сучасного уроку образотворчого мистецтва. Підготовка вчителя до уроку. Методика виконання завдань в різних техніках образотворчого мистецтва для розвитку творчих здібностей у дітей.	9	2	2	2	4
12. Структура уроку образотворчого мистецтва за різними типами.	9	2	2	2	4
Підготовка і складання підсумкового контролю	15				
Модульний контроль	2				
Разом	35	4	4	4	8
Разом за 5 семестр	73	12	12	12	20
Змістовий модуль 5. Організація навчально-виховного процесу школярів засобами образотворчого мистецтва					
13. Організація естетичного виховання школярів засобами образотворчого мистецтва у позаурочний час.	7	2		2	3
14. Інноваційно-пошукова робота педагога з дітьми. Пошук і розробка освітніх інновацій в школі.	9	2	2	2	3
15. Сучасні художні техніки та технології з образотворчого мистецтва у роботі з обдарованими дітьми.	5	2	2	2	3
Модульний контроль	2				
Разом	21	6	4	6	9
Змістовий модуль 6. Робота з обдарованими дітьми					
17. Напрями роботи з обдарованими учнями в ЗОШ.	6	2	2		2
18. Сучасний підхід до занять з образотворчого мистецтва для обдарованих учнів. Феномен таланту.	6	2	2	2	2
Підготовка і складання підсумкового контролю	15				

Модульний контроль	2				
Разом за 6 семестр					13
Усього годин	195*	32	30	30	61

*з урахуванням 10 годин МКР

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва

Лекція 1. Вивчення видів і жанрів образотворчого мистецтва в школі. Роль образотворчого мистецтва у естетичному вихованні школярів (2 год.).

Мета інтегрованого курсу «Мистецтво» в загальноосвітній школі. Реалізація предмету «Образотворче мистецтво» змістової лінії візуального мистецтва відповідно до вимог Державного стандарту загальноосвітньої освіти. Види образотворчого мистецтва та засоби художньої виразності. Жанри образотворчого мистецтва та їх характерні риси. Основні закони композиції – побудова художнього твору. Естетичне виховання учнів загальноосвітньої школи засобами образотворчого мистецтва. Формування естетичного смаку, естетичного ідеалу в молодших школярів.

Основні поняття теми: образотворче мистецтво, художній образ, композиція, жанри образотворчого мистецтва, портрет, натюрморт, пейзаж, анімалістичний, міфологічний, історичний, батальний, побутовий, релігійний, інтер'єр, абстракція, ескіз, етюд, начерк, візуальне мистецтво, образотворча діяльність, естетичне виховання, естетичний смак, естетичні почуття, естетичний ідеал.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,7,8,9

Семінарське заняття 1. Особливості розвитку творчих здібностей школярів засобами образотворчого мистецтва. (2 год.).

Практичне заняття 1. Висвітлення різних видів жанру у творах образотворчого мистецтва видатних майстрів. (2 год.).

Лекція 2. Мистецтво графіки. Види живопису. Вивчення графіки та живопису на уроках образотворчого мистецтва в школі. (2 год.).

Мистецтво графіки як вид образотворчого мистецтва. Засоби виразності графіки. Монохромна та поліхромна графіка. Рисунок та друкована графіка. Види графіки за технікою виконання та призначенням. Інструменти для рисування та матеріали для виконання графічних робіт в середній школі. Графічні техніки для виконання творчих завдань учнями середніх класів. Живопис як вид образотворчого мистецтва. Засоби виразності живопису. Види живопису за призначенням. Види фарб. Техніки живопису в загальноосвітній школі. Визначні художники України та світу

Основні поняття теми: лінія, штрих, пляма, крапка, силует, тон, гравюра, естамп, жанри графіки, монотипія, графографія, станковий живопис, монументальний живопис, фреска, вітраж, мозаїка, сценографія, декорація, акварель, гуаш, темпера, олійні фарби, акрил, енкаустика, палітра.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,7,8,9, 10

Семінарське заняття 2. Вивчення видів, технік графіки та живопису на уроках образотворчого мистецтва в загальноосвітній школі. (2 год.).

Практичне заняття 2. Методика створення графічної композиції з використанням засобів виразності графіки.(2 год.).

Лекція 3. Архітектура як вид мистецтва. Мистецтво скульптури. Уроки ліплення в середній школі. Обдарування та художньо-творчі здібності у дітей. (2год.).

Скульптура як вид образотворчого мистецтва. Кругла скульптура та рельєф. Скульптурні техніки та матеріали. Засоби виразності скульптури. Види скульптури за призначенням. Основні жанри скульптури. Визначні пам'ятники (монументи) Києва. Ліплення як вид художньої діяльності в молодшій та середній школі. Інструменти та матеріали для ліплення.

Мистецтво архітектури. Основні засоби архітектурної композиції. Основні якості архітектури. Види архітектури за ознаками. Архітектура за призначенням. Стили архітектурних споруд. Типологія народної архітектури. Визначні архітектурні пам'ятки Києва.

Поняття про нахили, здібності, обдарованість, талант, геніальність. Здібності і образотворча діяльність. Здібності і знання, уміння, навички. Нахили та задатки як природні передумови розвитку здібностей. Види здібностей. Рівні розвитку здібностей.

Основні поняття теми: барельєф, горельєф, контррельєф, монументальна скульптура, станкова скульптура, монументально-декоративна скульптура, архітектоніка, пропорції, містобудування, архітектурний стиль, міцність, корисність, краса, здібності, нахили, задатки, структура здібностей, творчі здібності, обдарованість, талант, геніальність.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9,10

Семінарське заняття 3. Вивчення видів та стилів архітектури в середній школі на уроках образотворчого мистецтва. Розвиток сенсорної та емоційної сфер особистості школярів на уроках ліплення. Творчі здібності.

Практичне заняття 3. Методика зображення архітектурної споруди.

Лекція 4. Декоративно-прикладне мистецтво. Використання декоративних технік на уроках образотворчого мистецтва. Риси обдарованих дітей. (2год).

Декоративно-прикладне мистецтво як частина традиційної народної культури. Види декоративного мистецтва за технікою виконання, за матеріалом, за функціональним призначенням. Декоративна стилізація природних елементів. Народні майстри декоративно-прикладного мистецтва. Декоративні техніки для занять з учнями загальноосвітньої школи. Вивчення видів декоративного мистецтва на уроках образотворчого мистецтва.

Методики та критерії виявлення здібностей у дітей. Аспекти психолого-педагогічної характеристики обдарованої дитини.

Основні поняття теми: стилізація, орнамент, рапорт, писанкарство, витинанка, флористика, аплікація, батик, гончарство, вишивка, декоративний розпис, народне малярство, творчі здібності, тест креативності Вільямса, характеристика обдарованої дитини.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Змістовий модуль 2. Загальні поняття методики викладання образотворчого мистецтва

Лекція 5. Методи та форми організації навчально-виховного процесу на уроках образотворчого мистецтва. Роль педагогічного малюнку. (2 год.).

Методика навчання образотворчому мистецтву як складова частина педагогічної науки. Форми та методи організації навчання образотворчому мистецтву в загальноосвітній школі. Використання доцільних принципів навчання на уроках малювання. Значення вправ для

досягнення успіху в образотворчій діяльності. Нестандартні та інтегровані уроки з візуального мистецтва. Критерії оцінювання дитячих малюнків.

Основні поняття теми: методика, форми організації навчання, методи організації навчання, вправа, принципи навчання, обдаровані діти, позашкільні та позаурочні форми організації навчання.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Семінарське заняття 4. Методика викладання образотворчого мистецтва. Організація роботи з обдарованими дітьми.(2 год.).

Практичне заняття 4. Розробка завдань для підвищення інтересу школярів до предмету «образотворче мистецтво».(2 год.).

Лекція 6. Ознайомлення студентів зі змістом програм з образотворчого мистецтва. Інтегрована мистецька освіта в загальноосвітній школі. Позашкільні спеціалізовані заклади освіти (2 год.).

Зміст та концепції навчальних програм з образотворчого мистецтва в школі. Календарно-тематичне планування. Розвиток творчих здібностей учнів 5-7 класів засобами образотворчого мистецтва. Педагогічний малюнок. Позашкільні спеціалізовані заклади освіти та особливості їх діяльності. Рівні позашкільної освіти. Мета позашкільних спеціалізованих закладів освіти.

Основні поняття теми: зміст, концепція, програма, критерії оцінювання, інтеграція, творчі здібності, позашкільні спеціалізовані заклади освіти.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Семінарське заняття 5. Методика викладання образотворчого мистецтва. Значення позашкільних спеціалізованих закладів освіти у сучасному суспільстві (2 год.).

Практичне заняття 5. Складання календарно-тематичного планування згідно діючих програм з образотворчого мистецтва для 5-7 класів.(2 год.).

Змістовий модуль 3. Методика навчання образотворчій грамоті учнів загальноосвітньої школи.

Лекція 7. Сприймання кольорів дітьми та робота фарбами. Методи, прийоми, засоби, форми організації роботи з обдарованими дітьми (2 год.).

Кольорознавство як наука сприймання та розрізнення кольорів. Властивості кольору. Характеристики кольору. Основні та похідні кольори. Теорія про природу кольору М. Ломоносова. Теплі та холодні кольори. Класифікація кольору І. Гете. Види кольорових контрастів. Вікові особливості сприймання кольорів. Психофізіологічний вплив кольору на людину.

Організація роботи з обдарованими дітьми в загальноосвітніх та позашкільних закладах освіти. Форми, прийоми, методи і засоби роботи вчителя з обдарованими дітьми для розвитку творчих здібностей. Програма роботи з образотворчого мистецтва з обдарованими дітьми в гуртках та спеціалізованих закладах освіти.

Основні поняття теми: кольорознавство, кольоровий спектр, основні та похідні кольори, контраст, нюанс, хроматичні та ахроматичні кольори, світло-насиченість кольору, форми, прийоми, методи, засоби навчання обдарованих дітей, програма гуртка образотворчого мистецтва, програма «образотворче мистецтво» спеціалізованого закладу освіти.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Семінарське заняття 6. Основи кольорознавства. Сприймання та розрізнення кольорів дітьми різного віку. (2 год.).

Практичне заняття 6. Малювання контрастної або нюансної композиції.

Семінарське заняття 7. Методика зображення натюрморту з натури.(2 год.).

Практичне заняття 7. Методика зображення натюрморту (поетапне виконання) (2 год.).

Лекція 8. Сприймання та зображення відкритого простору (2 год.).

Перспектива як наука зображення тривимірного простору на площині. Методи та прийоми лінійної перспективи. Закони повітряної перспективи. Вибір точки зору автором художнього твору. Плановість у композиції пейзажу.

Основні поняття теми: лінія горизонту, точка зору, точка сходу, лінійна перспектива, повітряна перспектива, колорит.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Семінарське заняття 8. Сприймання та зображення відкритого простору. Перспектива(2 год.).

Практичне заняття 8. Методика зображення вулиці з урахуванням законів лінійної та повітряної перспективи(2 год.).

Лекція 10. Зображення людини на анатомічних засадах (2 год.).

Предмет вивчення пластичної анатомії. Анатомічні особливості побудови голови людини. Основні пропорції постаті людини (дитини, підлітка, дорослої людини). Відмінності у зображенні жіночої та чоловічої фігури. Передача характерних особливостей людини в русі.

Основні поняття теми: пропорції, вісь симетрії, пластична анатомія, модуль, канон, динаміка, статика.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9,10

Семінарське заняття 9. Зображення людини на анатомічних засадах(2 год.).

Практичне заняття 9. Методика зображення голови людини з урахуванням пропорцій(2 год.).

Змістовий модуль 4. Загальні поняття методики викладання образотворчого мистецтва.

Лекція 11. Вимоги до сучасного уроку образотворчого мистецтва. Підготовка вчителя до уроку. Методика виконання завдань в різних техніках образотворчого мистецтва для розвитку творчих здібностей у дітей. (2 год.).

Вимоги до сучасного уроку образотворчого мистецтва: дидактичні, загально-педагогічні, психологічні, санітарно-гігієнічні. Попередня та безпосередня підготовка вчителя до уроку образотворчого мистецтва. Наочні методи навчання.

Сучасні художні техніки та технології з образотворчого мистецтва. Вправи для розвитку образно-асоціативного мислення, візуальної пам'яті, фантазії та уяви в обдарованих дітей. Змішані та авторські художні техніки.

Основні поняття теми: дидактичні, загально-педагогічні, психологічні, санітарно-гігієнічні вимоги, вправи на розвиток уяви, вправи на розвиток образно-асоціативного мислення, вправи на розвиток візуальної пам'яті, вправи на розвиток фантазії, авторські художні техніки, колаж, штампування, трафаретний друк, кракелюрна техніка, свічкографія.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Семінарське заняття 10. Організація та проведення уроку образотворчого мистецтва в загальноосвітній школі(2 год.).

Практичне заняття 10. Розробка та виготовлення дидактичного наочного матеріалу для уроку візуального мистецтва в загальноосвітній школі(2 год.).

Лекція 12. Структура уроку образотворчого мистецтва за різними типами (2 год.).

Типи уроків образотворчого мистецтва (за С. Коновцем, В. Онищуком). Структура уроку образотворчого мистецтва за різними типами. Методи мотивації та стимулювання образотворчої діяльності учнів.

Основні поняття теми: тип уроку, структура уроку, творчі здібності, мотивація, стимулювання.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Семінарське заняття 11 . Типи уроків та вимоги до сучасного уроку образотворчого мистецтва(2 год.).

Практичне заняття 11. Розробка плану конспекту уроку з образотворчого мистецтва з обраної теми(2 год.).

Змістовий модуль 5. Організація навчально-виховного процесу школярів засобами образотворчого мистецтва.

Лекція 13. Організація естетичного виховання школярів засобами образотворчого мистецтва у позаурочний час (2 год.).

Позаурочні форми організації навчання образотворчому мистецтву. Завдання позакласної роботи. Організація роботи шкільного гуртка з художньої діяльності. Проведення майстер-класів з образотворчого мистецтва, підготовка до участі школярів в творчих конкурсах, художніх виставках дитячого малюнку. Роль екскурсії в естетичному вихованні школярів. Вимоги в процесі підготовки та проведення екскурсії: організаційні, дидактичні, виховні. Екскурсії за відношенням до програми - програмні та позапрограмні, за змістом - тематичні та комбіновані, щодо матеріалу, що вивчається – вступні, поточні, підсумкові. Етапи в системі екскурсійної роботи.

Основні поняття теми: майстер-клас, творчий конкурс, художня виставка, гурток образотворчого мистецтва, екскурсія, експозиція, експонат.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Практичне заняття 12. Етапи проведення екскурсії до художнього музею (2 год.).

Лекція 14. Інноваційно-пошукова робота педагога з дітьми. Сучасні художні техніки та технології з образотворчого мистецтва у роботі з обдарованими дітьми(2 год.).

Пошук і розробка освітніх інновацій в школі. Інтерактивні технології та їх використання на заняттях з образотворчого мистецтва. Сучасні наукові підходи в педагогіці. Системний підхід. Особистісно-орієнтований підхід. Компетентнісний підхід. Інтегрований підхід. Сучасні художні техніки та технології на уроках образотворчого мистецтва. Сучасні інструменти та художні матеріали.

Основні поняття теми: інновація, інтерактивні технології, квілінг, свічкографія, плямографія, техніка видування, техніка набризку, техніка штампування, експеримент, креативне мислення, техніка.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Семінарське заняття 12. Інноваційно-пошукова робота педагога з дітьми(2 год.).

Практичне заняття 13. Розробка нестандартних уроків образотворчого мистецтва (2 год.)

Лекція 15. Сучасні художні техніки та технології з образотворчого мистецтва у роботі з обдарованими дітьми(2 год.).

Пошук та аналіз сучасних художніх технік та технологій з образотворчого мистецтва у роботі з обдарованими дітьми. Практика сучасних шкіл України та досвід зарубіжних навчальних закладів.

Основні поняття теми: методика, художня техніка, обдаровані діти.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Семінарське заняття 13. Сучасні художні техніки та технології з образотворчого мистецтва.

Практичне заняття 14.Застосування сучасних художніх технік та технологій на уроках образотворчого мистецтва.

Змістовий модуль 6. Робота з обдарованими дітьми

Лекція 16. Напрями роботи з обдарованими учнями в ЗОШ (2 год.).

Напрями роботи з обдарованими учнями в ЗОШ. Позашкільні форми організації навчання. Завдання позашкільної та позаурочної роботи.

Основні поняття теми: методика, форми організації навчання, методи організації навчання, вправа, принципи навчання, обдаровані діти.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Семінарське заняття 14. Робота з обдарованими дітьми(2 год.).

Основна література: 2, 3, 4 *Додаткова література:* 7, 8, 11

Лекція 17. Сучасний підхід до занять з образотворчого мистецтва для обдарованих учнів. Феномен таланту(2 год.).

Пошук та аналіз сучасних підходів навчання. Система НУШ та обдаровані діти. Розвиток креативності за допомогою уроків образотворчого мистецтва. Феномен таланту.

Основні поняття теми: методика, форми організації навчання, методи організації навчання, вправа, принципи навчання, обдаровані діти.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Семінарське заняття 13. Пошук та аналіз сучасних підходів навчання. (2 год).

Практичне заняття 14. Розробка практичних завдань на урок образотворчого мистецтва для обдарованих учнів (2 год.).

Плани

семінарських та практичних занять

Змістовий модуль 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва.

Семінарське заняття №1. Особливості розвитку творчих здібностей школярів засобами образотворчого мистецтва (2 год.).

План.

1. Види діяльності учня на уроках образотворчого мистецтва в загальноосвітній школі.
2. Естетичне виховання та розвиток творчого потенціалу школярів.
3. Вивчення портретного жанру та його різновидів школярами.

4. Натюрморт як жанр образотворчого мистецтва та вивчення його в школі на уроках малювання.

5. Ознайомлення школярів з пейзажним жанром з використанням репродукцій художників-пейзажистів.

6. Вивчення анімалістичного жанру на уроках образотворчого мистецтва в школі.

7. Ознайомлення з традиціями українського народу учнів загальноосвітньої школи на основі творів побутового жанру.

8. Розвиток композиційних навичок при виконанні площинних композицій школярами.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Практичне заняття 1. Висвітлення різних видів жанру у творах образотворчого мистецтва видатних майстрів (2 год.).

План.

1. Визначити жанр твору визначного художника.

2. Охарактеризувати особливості композиційної будови.

3. Проаналізувати кольорову гаму та співвідношення кольорів

4. Визначити ідею та задум твору.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Семінарське заняття 2. Вивчення видів, технік графіки та живопису на уроках образотворчого мистецтва в загальноосвітній школі (2 год.).

План.

1. Навчання мистецтву графіки школярів та використання графічних технік на уроках образотворчого мистецтва.

2. Ознайомлення з видами графіки учнів середніх класів.

3. Засвоєння засобів художньої виразності графіки учнями в процесі вивчення образотворчого мистецтва.

4. Книжкова ілюстрація - малюнок за мотивами літературного твору.

5. Розвиток просторового мислення при створенні графічного пейзажу учнями 5-7 класів на уроках малювання.

6. Формування вмінь в школярів створювати графічну композицію в анімалістичному жанрі.

7. Живописні техніки та матеріали.

7. Ознайомлення учнів з творчістю визначних майстрів графіки та живопису.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Практичне заняття 2. Методика створення графічної композиції з використанням засобів виразності графіки (2 год.).

План

1. Розташування на аркуші головних та другорядних елементів композиції.

2. Застосування композиційних прийомів для створення художнього образу

3. Використання засобів виразності графіки (лінії, крапки, штриха, плями).

4. Врівноваження тону та детальне опрацювання композиції.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Змістовий модуль 2. Загальні поняття методики викладання образотворчого мистецтва.

Семінарське заняття №3. Методика викладання образотворчого мистецтва (2 год.).

План.

1. Історичний огляд методів навчання малюванню.
2. Особливості образотворчої діяльності дітей за А.В. Бакушинським.
3. Методи організації навчання образотворчому мистецтву в загальноосвітній школі.
4. Основні принципи навчання на уроках малювання.
5. Роль вправ в образотворчій діяльності школярів.
6. Структура і зміст програм образотворчого мистецтва.
7. Критерії оцінки дитячих малюнків.
8. Напрями роботи з обдарованими учнями в ЗОШ.
9. Організація роботи гуртків, клубів, творчих об'єднань у загальноосвітніх навчальних закладах.
10. Якості вчителя, необхідні для роботи з обдарованими дітьми.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Практичне заняття 3. Методика зображення архітектурної споруди (2 год.).

План

1. Визначення лінії горизонту
2. Визначення місця для розташування архітектурної споруди.
3. Визначення співвідношень ширини до висоти будівлі.
4. Проробка елементів архітектурної споруди та деталей.
5. Підбір кольорової гами композиції.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9, 10

Змістовий модуль 2. Загальні поняття методики викладання образотворчого мистецтва

Семінарське заняття №4 . Методика викладання образотворчого мистецтва. Значення позашкільних спеціалізованих закладів освіти у сучасному суспільстві 2 (год).

План

1. Рівні позашкільної освіти.
2. Виявлення обдарованих дітей та створення умов для їх розвитку у сучасному суспільстві.
3. Мета та завдання позашкільних спеціалізованих закладів освіти.
4. Принципи та організація роботи позашкільних закладів освіти.
5. Система та результати роботи з обдарованими дітьми в позашкільних спеціалізованих закладах освіти.
6. Значення педагогічного малюнку для учнів середньої школи під час уроків образотворчого мистецтва.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Практичне заняття 4. Розробка завдань для підвищення інтересу школярів до предмету «образотворче мистецтво» (2 год.).

План

1. Підбір теоретичних питань з образотворчого мистецтва
2. Виготовлення кросвордів, ребусів та творчих завдань за темами з образотворчого мистецтва відповідно до вікових категорій учнів

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Семінарське заняття 5. Методика викладання образотворчого мистецтва. Значення позашкільних спеціалізованих закладів освіти у сучасному суспільстві (2 год.).

План.

1. Історичний огляд методів навчання малюванню.
2. Особливості образотворчої діяльності дітей за А.В. Бакушинським.
3. Методи організації навчання образотворчому мистецтву в загальноосвітній школі.
4. Основні принципи навчання на уроках малювання.
5. Роль вправ в образотворчій діяльності школярів.
6. Структура і зміст програм образотворчого мистецтва.
7. Критерії оцінки дитячих малюнків.
8. Напрями роботи з обдарованими учнями в ЗОШ.
9. Організація роботи гуртків, клубів, творчих об'єднань у загальноосвітніх навчальних закладах.
10. Якості вчителя, необхідні для роботи з обдарованими дітьми.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Практичне заняття 5. Складання календарно-тематичного планування згідно діючих програм з образотворчого мистецтва для 1-7 класів (2 год.).

План

1. Ознайомлення зі змістом програми з образотворчого мистецтва для ЗОШ
2. Визначення загальної кількості годин з дисципліни та розподіл годин по розділам
3. Складання переліку завдань з образотворчої діяльності по розділам
4. Визначення мети кожного завдання

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Змістовий модуль 3. Методика навчання образотворчій грамоті учнів загальноосвітньої школи.

Семінарське заняття 6. Основи кольорознавства. Сприймання та розрізнення кольорів дітьми різного віку. (2 год.).

План.

1. Предмет вивчення кольорознавства.
2. Кольорова символіка в національних традиціях.
3. Кольорове коло Й. Іттена.
4. Теорії кольору І. В. Гете.
5. Вплив кольору на нервову систему та психіку людини.
6. Кольоровий тест М. Люшера.
7. Вікові особливості сприйняття кольорів школярами.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Практичне заняття 6. Малювання контрастної або нюансної композиції (2 год.).

План

1. Визначення творчої композиції ;
2. Розташування основних елементів малюнку;
3. Визначення колориту композиції (контраст або нюанс);
4. Завешення роботи, деталізація.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Семінарське заняття 7. Методика зображення натюрморту з натури.(2 год.).

План

1. Ознайомлення учнів з натюрмортом на уроках образотворчого мистецтва;
2. Історичний огляд розвитку натюрмортного жанру, ознайомлення учнів на уроці у форматі презентації.
3. Описати методику зображення класичного натюрморту
4. Описати методику зображення декоративного (стилізованого) натюрморту

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Практичне заняття 7. Методика зображення натюрморту (поетапне виконання) (2 год.).

План

1. Схематичне зображення композиції натюрморту;
2. Уточнення предметів натюрморту;
3. Зображення натюрморту в кольорі та матеріалі;
4. Завершення малювання усіх предметів.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Семінарське заняття 8. Сприймання та зображення відкритого простору. Перспектива(2 год.).

План

1. Ознайомлення учнів з поняттям “перспектива”, лінійна та просторова
2. Аналіз програм з образотворчого мистецтва, що стосуються теми перспективи
3. Ознайомлення учнів з перспективою на прикладі картин художників.
4. Розробка презентації, про зображення пейзажу

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Практичне заняття 8. Методика зображення вулиці з урахуванням законів лінійної та повітряної перспективи

План

1. Визначення лінії горизонту та точки сходу
2. Розташування будинків та побудова перспектив ліній та видимих скорочень
3. Визначення колориту пейзажної композиції
4. Передача плановості в композиції із застосуванням законів повітряної перспективи.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Семінарське заняття 9. Зображення людини на анатомічних засадах(2 год.).

План

1. Висвітлити методику зображення людини для учнів 7 класів
2. Історія вивчення та канони зображення людини
3. Розробити презентацію та висвітлити особливості зображення людини у повний зріс
Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Практичне заняття 9. Методика зображення голови людини з урахуванням пропорцій (2 год.).

План

1. Схематичне зображення голови людини з визначенням основних пропорцій.
2. Аналіз анатомічної побудови голови людини
3. Передача характерних особливостей обличчя.
4. Об'ємне зображення голови людини за допомогою засобів світлотіні, моделювання форм.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Змістовий модуль 4. Загальні поняття методики викладання образотворчого мистецтва.

Семінарське заняття 10. Організація та проведення уроку образотворчого мистецтва в загальноосвітній школі (2 год.).

План.

1. Вимоги до сучасного уроку образотворчого мистецтва
2. Підготовка вчителя до уроку візуального мистецтва.
3. Наочні методи навчання.
4. Значення ілюстративного та демонстраційного матеріалу на уроках образотворчого мистецтва.

5. Роль педагогічного малюнку у формуванні практичних навичок та вмій у школярів.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Практичне заняття 10. Розробка та виготовлення дидактичного наочного матеріалу для уроку візуального мистецтва в загальноосвітній школі (2 год.).

План

1. Розробка схем та таблиць для наочного забезпечення уроку.
2. Виконання поетапності виконання практичного завдання.
3. Ретельна проробка кожного етапу роботи над завданням.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Семінарське заняття 11. Типи уроків та вимоги до сучасного уроку образотворчого мистецтва.

План

1. Типи уроків образотворчого мистецтва.
2. Структура уроку образотворчого мистецтва за різними типами.
3. Значення інтегрованих та нестандартних уроків в системі сучасної мистецької освіти.

4. Методи мотивації та стимулювання образотворчої діяльності учнів.
5. Загально-педагогічні та дидактичні вимоги до сучасного уроку образотворчого мистецтва.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Практичне заняття 11. Розробка плану конспекту уроку з образотворчого мистецтва з обраної теми (2 год.).

План

1. Визначення типу уроку та основних компонентів структури уроку.
2. Вибір методів навчання та форми проведення уроку.
3. Пошук наочного матеріалу для використання на уроці.
4. Підготовка навчального дидактичного матеріалу відповідно до теми уроку

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Змістовий модуль 5. Організація навчально-виховного процесу школярів засобами образотворчого мистецтва.

Практичне заняття 12. Етапи проведення екскурсії до художнього музею (2 год.).

План.

1. Роль екскурсії в системі навчально-виховного процесу.
2. Розробка віртуальної екскурсії до художнього музею.
3. Ознайомлення з історією заснування та комплектацією музею.
4. Систематизація та підбір ілюстративного матеріалу.
5. Узагальнення матеріалу.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Семінарське заняття 12. Інноваційно-пошукова робота педагога з дітьми (2 год.).

План.

1. Зміст і науково-теоретичні основи навчання дітей образотворчому мистецтву.
2. Інтегрована мистецька освіта в загальноосвітній школі.
3. Пошук і розробка освітніх інновацій в школі.
4. Сучасні наукові підходи в педагогіці.
5. Нестандартні підходи до уроків з образотворчого мистецтва.
6. Сучасні художні техніки та технології з образотворчого мистецтва.
7. Інноваційні методики роботи з обдарованими дітьми.
8. Розвиток уяви, образно-асоціативного та креативного мислення в обдарованих дітей.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Практичне заняття 13. Розробка нестандартних уроків образотворчого мистецтва (2 год.)

План

1. Визначення типу уроку та розробка сценарію уроку.
2. Вибір методів навчання та форми проведення уроку.
3. Пошук наочного матеріалу для використання на уроці.
4. Вибір критеріїв оцінювання знань, умінь та навичок учнів.

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Семінарське заняття 13. Сучасні художні техніки та технології з образотворчого мистецтва.

План

1. Сучасні техніки образотворчого мистецтва для учнів 5-7 класів
2. Розробка цікавих завдань для роботи з обдарованими дітьми
3. Особливості сучасних технік у роботі з обдарованими дітьми

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Практичне заняття 14. Застосування сучасних художніх технік та технологій на уроках образотворчого мистецтва (2 год.).

План.

1. Розвиток творчого потенціалу учнів на уроках образотворчого мистецтва.
2. Застосування сучасних художніх технік школярами
3. Новітні технології на уроках образотворчого мистецтва

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Змістовий модуль 6. Робота з обдарованими дітьми

Семінарське заняття 14. Робота з обдарованими дітьми(2 год.).

План

1. Особливості роботи з обдарованими дітьми в ЗОШ
2. Особливості підготовки вчителя о уроку в роботі з обдарованими учнями
3. Запропонувати ряд завдань, які вчитель може надати додатково для обдарованих учнів
4. Описати основні труднощі в роботі з обдарованими учнями
5. НУШ та специфіка роботи з обдарованими дітьми

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Семінарське заняття 13. Пошук та аналіз сучасних підходів навчання.

План

1. Особливості та складнощі дистанційного навчання
2. Феномен сучасного вчителя
3. Розвиток сучасного педагога для забезпечення учнів сучасної та актуальною інформацією
4. Пошук та аналіз сучасних підходів навчання

Основна література: 1, 2, 3, 4, *Додаткова література:* 5,6,7,8,9

Практичне заняття 14. Розробка практичних завдань на урок образотворчого мистецтва для обдарованих учнів

План

1. Визначити тип та мету проведення практичних завдань для обдарованих учнів
2. Пошук та підготовка наочного матеріалу
3. Виконання презентації та захист власної розробки завдань.

Основна література: 1, 2, 3, 4, Додаткова література: 5,6,7,8,9

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6		
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	кількість одиниць	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	максимальна кількість балів	кількість одиниць	
Відвідування лекцій	1	4	4	2	2	4	4	2	2	4	4	2	2	
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	4	4	2	2	1	1	1	1	
Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	4	4	2	2	2	2	1	1	
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	4	40	2	20	1	10	1	10	
Робота на практичному занятті	10	2	20	2	20	4	40	2	20	2	20	1	10	
Виконання завдання для самостійної роботи	5	4	20	2	10	4	20	2	10	3	30	1	5	
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	
Разом		-	93	-	81	-	136	-	81		91	-	54	
Максимальна кількість балів:												4 сем. - 174, 5 сем. - 217, 6 сем. - 145		
Розрахунок коефіцієнта:												5,6, 7 сем - 5,09%		

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Зміст самостійної роботи студентів має таку структуру:

1. Опрацювати зміст тем за літературою.
2. Виконати завдання (*оцінюється в 5 балів*).

Змістовий модуль 1. Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва.

Тема 1. Вивчення видів і жанрів образотворчого мистецтва в школі. Роль образотворчого мистецтва у естетичному вихованні дітей.

1. Підібрати репродукції творів художників в різних жанрах та видах мистецтва для ознайомлення учнів загальноосвітньої школи з жанрами образотворчого мистецтва.

Тема 2. Мистецтво графіки. Види живопису. Вивчення графіки та живопису на уроках образотворчого мистецтва в школі.

1. Підібрати репродукції відомих українських художників-графіків для ознайомлення школярів з мистецтвом графіки.

2. Підібрати репродукції відомих українських живописців для ознайомлення школярів з мистецтвом живопису.

Тема 3. Архітектура як вид мистецтва. Мистецтво скульптури. Уроки ліплення в молодшій та середній школі.

1. Підібрати фотографії з пам'ятниками міста Києва для ознайомлення школярів з мистецтвом скульптури.

2. Підібрати фотографії з визначними архітектурними спорудами міста Києва для ознайомлення школярів з мистецтвом архітектури.

Тема 4. Декоративно-прикладне мистецтво. Використання декоративних технік на уроках образотворчого мистецтва.

1. Виконати наочний матеріал на стилізацію природних форм.

Змістовий модуль 2. Загальні поняття методики викладання образотворчого мистецтва.

Тема 5. Методи та форми організації навчально-виховного процесу на уроках образотворчого мистецтва. Роль педагогічного малюнку.

1. Опрацювати методи та форми організації навчально-виховного процесу на уроках образотворчого мистецтва.

Тема 6. Ознайомлення студентів зі змістом програм з образотворчого мистецтва, мистецьких знань школярів. Інтегрована мистецька освіта в загальноосвітній школі.

1. Зробити порівняльний аналіз діючих програм та підручників з образотворчого мистецтва.

Змістовий модуль 3. Методика навчання образотворчій грамоті учнів загальноосвітньої школи.

Тема 7. Сприймання кольорів дітьми та робота фарбами. Методи, прийоми, засоби, форми організації роботи з обдарованими дітьми

1. Підібрати вправи для розвитку сприймання та вивчення кольору та роботи з фарбами.

Тема 8. Умовно-площинне зображення. Малювання предметів з натури.

1. Виконати зразок лінійно-конструктивної побудови предмету складної форми.

Тема 9. Сприймання та зображення відкритого простору.

1. Підібрати живописні твори художників із зображення відкритого простору з використанням законів повітряної перспективи.

Тема 10. Побудова голови людини. Зображення фігури людини.

1. Виконати схематичну побудову людини в русі.

Змістовий модуль 4. Загальні поняття методики викладання образотворчого мистецтва.

Тема 11. Вимоги до сучасного уроку образотворчого мистецтва. Підготовка вчителя до уроку.

1. Опрацювання педагогічної літератури, методичних посібників та періодичних журналів з шкільної освіти для підготовки до уроку.

Тема 12. Структура уроку образотворчого мистецтва за різними типами.

1. Авторська розробка уроку для учнів початкової школи.

Змістовий модуль 5. Організація навчально-виховного процесу школярів засобами образотворчого мистецтва.

Тема 13. Організація естетичного виховання школярів засобами образотворчого мистецтва у позаурочний час.

1. Виконати завдання з використанням нестандартних художніх технік для гурткової роботи.

Тема 14. Інноваційно-пошукова робота педагога з дітьми. Пошук і розробка освітніх інновацій в школі.

1. Інтегровані та нестандартні уроки образотворчого мистецтва в школі. Запропонувати варіанти таких уроків для систематизації та оцінювання знань школярів.

Тема 15. Сучасні художні техніки та технології з образотворчого мистецтва у роботі з обдарованими дітьми

1. Підібрати сучасні художні техніки у роботі з обдарованими дітьми та розробити коротку презентацію.

Змістовий модуль 6. Робота з обдарованими дітьми

Тема 16. Напрями роботи з обдарованими учнями в ЗОШ

1. Запропонувати нові та сучасні підходи у роботі з обдарованими учнями в школі

Тема 17. Сучасний підхід до занять з образотворчого мистецтва для обдарованих учнів. Феномен таланту

1. Запропонувати свій варіант сучасного підходу до проведення заняття для обдарованого учня.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться в письмовій формі і містить 25 різних за формою питань у вигляді тестів та відкритих питань. За кожну правильну відповідь на 1 відкрите питання – 2 бали, на 1 тестове завдання виставляється 1 бал, за неправильну відповідь – 0 балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення: комбінована: 1. Виконати тестові завдання. 2. Скласти структуру уроку за заданою темою. Виконати практичне завдання: поетапність виконання завдання для учнів.

Максимальна кількість балів: 40 балів

Критерії оцінювання:

1.Тестові завдання: 10 - 1 бал - 1 відповідь. 2. Скласти структуру уроку за заданою темою – 20 балів. Виконати практичне завдання: поетапність виконання завдання для учнів – 10 балів.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою
Відмінно	A	90-100
Дуже добре	B	82-89
Добре	C	75-81
Задовільно	D	69-74
Достатньо	E	60-68
Незадовільно	Fx	35-59
	F	0-34

7. Навчально-методична карта дисципліни «Методика навчання образотворчому мистецтву»

Разом: 195 год., лекції – 32год., практичні заняття - 30 год., семінарські заняття – 30 год., самостійна робота - 61 год., підсумковий модульний контроль - 12 год., підготовка і складання підсумкового контролю – 30 год.

Модулі	Модуль 1				Модуль 2	
Назва модуля	Соціально-естетична сутність образотворчого мистецтва				Загальні поняття методики викладання образотворчого мистецтва	
Лекції	1	2	3	4	5	6
Теми лекцій	Вивчення видів і жанрів образотворчого мистецтва в школі.	Мистецтво графік. Види живопису.	Архітектура як вид мистецтва	Декоративно-прикладне мистецтво.	Методи та форми організації навчально-виховного процесу на уроках образотворчого мистецтва.	Ознайомлення студентів зі змістом програм з образотворчого мистецтва.

Теми практичних занять	Висвітлення різних видів жанру у творах образотворчого мистецтва видатних майстрів	Вивчення видів, технік графіки та живопису на уроках образотворчого мистецтва в загальноосвітній школі	Методика зображення архітектурної споруди.		Розробка завдань для підвищення інтересу школярів до предмету «образотворче мистецтво».	Складання календарно-тематичного планування згідно діючих програм з образотворчого мистецтва для 5-7 класів..
Теми семінарських занять	Особливості розвитку творчих здібностей школярів засобами образотворчого мистецтва.	Методика створення графічної композиції з використанням засобів виразності графіки	Вивчення видів та стилів архітектури в середній школі на уроках образотворчого мистецтва.		Методика викладання образотворчого мистецтва. Організація роботи з обдарованими дітьми.	Методика викладання образотворчого мистецтва. Значення позашкільних спеціалізованих закладів освіти у сучасному суспільстві
Самостійна робота	Підпункт 6.2					
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1			Модульна контрольна робота 2		
Модулі	Модуль 3			Модуль 4		
Назва модуля	Методика навчання образотворчій грамоті учнів загальноосвітньої школи.			Загальні поняття методики викладання образотворчого мистецтва.		
Лекції	7	8	9	10	11	12
Теми лекцій	Сприймання кольорів дітьми та	.	Сприймання та зображення	Зображення людини на анатомічних засадах	Вимоги до сучасного уроку	Структура уроку образотворчого мистецтва за

	робота фарбами.		відкритою простору		образотворчого мистецтва.	різними типами
Теми практичних занять	Малювання контрастної або нюансної композиції.	Методика зображення натюрморту	Методика зображення вулиці з урахуванням законів лінійної та повітряної перспективи	Методика зображення голови людини з урахуванням пропорцій	Розробка та виготовлення дидактичного наочного матеріалу для уроку візуального мистецтва в загальноосвітній школі(	Розробка плану конспекту уроку з образотворчого мистецтва з обраної теми
Теми семінарських занять	Основи кольорознавства. Сприймання та розрізнення кольорів дітьми різного віку.	Методика зображення натюрморту з натури.	Сприймання та зображення відкритою простору.	Зображення людини на анатомічних засадах	Організація та проведення уроку образотворчого мистецтва в загальноосвітній школі(	Типи уроків та вимоги до сучасного уроку образотворчого мистецтва
Самостійна робота	Підпункт 6.2					
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1			Модульна контрольна робота 1		
Модулі	Модуль 5			Модуль 6		
Назва модуля	Організація навчально-виховного процесу школярів засобами образотворчого мистецтва			Робота з обдарованими дітьми		
Лекції	13	14	15	16	17	18
Теми лекцій	Організація естетичного	Інноваційно-пошукова робота	Сучасні художні техніки та	Підготовка наочності до уроку образотвор	Напрями роботи з обдарованими учнями в ЗОШ	Сучасний підхід до занять з образотворчого

	виховання школярів засобами образотворчого мистецтва у позаурочний час	педагога з дітьми.	технології з образотворчого мистецтва у роботі з обдарованими дітьми	чого мистецтва		о мистецтва для обдарованих учнів.
Теми практичних занять	Етапи проведення екскурсії до художнього музею	Розробка нестандартних уроків образотворчого мистецтва	Застосування сучасних художніх технік та технологій на уроках образотворчого мистецтва	Виконання наочності до уроку образотворчого мистецтва для учнів 5-7 класів		Розробка практичних завдань на урок образотворчого мистецтва для обдарованих учнів
Теми семінарських занять		Інноваційно-пошукова робота педагога з дітьми	Сучасні художні техніки та технології з образотворчого мистецтва		Робота з обдарованими дітьми	Пошук та аналіз сучасних підходів навчання.
Самостійна робота	Підпункт 6.2.					
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1			Модульна контрольна робота 1		
Підсумковий контроль	Екзамен					

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова) література:

1. Масол Л.М., Просіна О.В. Мистецтво.: Підручник для 5 кл. - К.: Видавничий дім "Освіта", 2022
2. Масол Л.М., Просіна О.В. Мистецтво.: Підручник для 6 кл. - К.: Видавничий дім "Освіта", 2022
3. Масол Л.М., Просіна О.В. Мистецтво.: Підручник для 7 кл. - К.: Видавничий дім "Освіта", 2022
4. Железняк С. М., Ламонова О. В. Образотворче мистецтво. .: Підручники для 6- 7 кл. – К.: Генеза, 2014-2015

Додаткова література:

5. Железняк С. М., Ламонова О. В. Образотворче мистецтво.: Підручники для 6-7 кл. - К.: Генеза, 2014 - 2016.
6. Ревков О.В., Лукашева А.О., Пянкова О.Н., Грані науково-технічної творчості: Збірник №1. Запоріжжя, 2017

Додаткові ресурси

7. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека імені І.В. Вернадського
8. <http://www.dnpb.gov.ua/> - Державна науково-педагогічна бібліотека України
9. <http://lib.npu.edu.ua/> - Наукова бібліотека імені М.П. Драгоманова
10. <https://library.kubg.edu.ua/> - Бібліотека столичного університету імені Бориса Грінченка